

9. 3. 2004

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Schengenské dilema na Česko-Slovenské hranici

V českých médiích je čím dál tím víc slyšet stížnosti občanů žijících v obcích na československém pomezí. Ti se totiž v souvislosti s umístováním tzv. bezpečnostních prostředků na cesty a silnice vedoucí přes dosud volně prostupnou státní hranici obávají výrazného zhoršení své situace s ohledem na úzké vazby mezi lidmi na obou stranách hranic.

V českých médiích je čím dál tím víc slyšet stížnosti občanů žijících v obcích na československém pomezí. Ti se totiž v souvislosti s umístováním tzv. bezpečnostních prostředků na cesty a silnice vedoucí přes dosud volně prostupnou státní hranici obávají výrazného zhoršení své situace s ohledem na úzké vazby mezi lidmi na obou stranách hranic. Tyto vazby jsou mnohde rodinného charakteru, vyskytnou se i případy, kdy rodiče žijí na slovenské straně, jejich zletilé děti i s rodinami na straně české. Dosud se na základě platných mezistátních dohod mohli navštěvovat bez potíží a omezení, kdykoli se jim zachtělo a hranice mohli překračovat všude, kde to bylo fyzicky možné. Obyvatelé příhraničních obcí se proto obávají zpřísnění režimu na hranicích a mnohdy hovoří i o terorizování ze strany státních orgánů.

Pokud bychom se však zblízka podívali na důvod těchto nově zaváděných opatření a dali je do širších souvislostí, dojdeme k závěru, že se v žádném případě nejedná o terorizování obyvatel, ale pouze o snahu se co nejrychleji dobrat dne, kdy všechny české státní hranice budou v zásadě volně prostupné.

Česká republika se v rámci přistoupení k Evropským společenstvím a Evropské Unii připravuje zároveň i na zapojení do schengenského systému a začlenění do schengenského prostoru. V rámci této formy spolupráce členských států dochází k odstraňování kontrol na společných státních hranicích (tzv. vnitřní hranice) a zjednodušování jejich překračování. Zároveň s tímto procesem však zákonitě musí docházet k zpřísnění režimu na hranicích s nečlenskými státy (tedy tzv. vnějších hranicích), aby bylo maximálním možným způsobem bráněno nelegální migraci, pašování drog či zboží pocházejícího z trestné činnosti. Z různých důvodů však k zapojení ČR do schengenského prostoru nedojde k datu vstupu ČR do EU, ale o několik let později (nejdříve v roce 2006). Evropská pravidla ochrany hranic se však, až na určité výjimky, stanou součástí českého právního řádu již od data vstupu do EU a jejich dodržování bude důsledně kontrolováno. Právě jejich naplnění a tedy důkaz, že Česká republika bude schopna bezpečnostní požadavky na úroveň ochrany hranic naplnit, umožní (na základě rozhodnutí Rady EU) jejich přeměněnu na hranice vnitřní. Takové hranice pak bude možné překračovat principiálně kdekoli a kdykoli.

V současné době má Česká republika schengenskou vnější hranici s Rakouskem a Německem a kontroly na těchto hranicích proto odpovídají všem požadavkům schengenského systému. Režim na nich zůstane po 1. květnu 2004 stejný se stávajícím, pouze čeští občané budou moci k jejich překračování na hraničních přechodech využít i pruhy vyhrazené pouze občanům EU a prokazovat se kromě cestovního pasu třeba i občanským průkazem se strojově čitelnou zónou. Na hranicích s Polskem rovněž nedojde k příliš významným změnám, protože tyto hranice patří do kategorie těch historických a jejich přecházení pouze na určených místech není ničím neobvyklým ani novým.

Na hranicích se Slovenskou republikou však k určitému zpřísnění dle schengenských standardů dojít musí, byť pouze dočasně. Aktuální stav, kdy tyto hranice lze bez potíží přecházet v zásadě kdekoli, zejména právě v příhraničních obcích, jejich ochranu značně ztěžuje. Na několik let, tak budou do cest protínajících hranici mimo místa určená k jejich přecházení instalovány závory či jiné mechanické bezpečnostní prostředky. Jelikož je aktuální režim na československých hranicích evropskými institucemi oprávněně kritizován, musí dát Česká republika najevo, že je schopna své hranice odpovědným způsobem střežit. I když po začlenění ČR do schengenského prostoru, pokud toto nastane ke stejnému datu jako začlenění Slovenska a Polska, nebude mít Česká republika žádnou vnější hranici kromě mezinárodního letiště Praha Ruzyně, musí být schopna své hranice chránit i po tomto datu v případě dočasných opatření souvisejících s bojem proti terorismu, živelnými katastrofami či jinými nestandardními situacemi. Pokud bychom rezignovali na ochranu československé hranice, byli bychom ohledně data, kdy budeme volně překračovat hranice do všech sousedních států, odkázáni právě na připravenost Polska a Slovenska. To je ovšem z hlediska prestiže státu v zásadě nepřijatelné a občané obcí na Česko - Slovenském pomezí tak musí své pohodlí obětovat na několik let zájmům všech ostatních občanů.

© EPRAVO.CZ - Sběrka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Novinky z české a evropské regulace finančních institucí za měsíc únor 2026](#)
- [Digital Fairness Act a influencer marketing - cesta ke konci roztržitosti regulace?](#)
- [Novinky z české a evropské regulace finančních institucí za měsíc leden 2026](#)
- [IATA Travel & Cargo akreditace v letectví - v čem spočívají její výhody?](#)
- [Digital Omnibus o AI: návrh nařízení o zjednodušení pravidel pro umělou inteligenci](#)
- [Rozhodčí nálezy vydané ruskými rozhodčími soudy a jejich uznání a výkon na území EU](#)
- [Environmentální tvrzení společností v hledáčku EU: Jak se vyhnout greenwashingu a obstát v nové regulaci?](#)
- [AIFMD II v České republice: Schvalovací proces a co čeká investiční společnosti](#)
- [Novinky z české a evropské regulace finančních institucí za měsíc prosinec 2025](#)
- [GLP-1 v potravinářství: čekají nás v EU „GLP-1 friendly potraviny“?](#)
- [Rozhodnutí Soudního dvora Evropské unie o předběžné otázce - C-386/23 ze dne 30. dubna 2025 - Prolomení zákazu uvádět zdravotní tvrzení týkající se rostlinných látek?](#)